

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM  
OCENIANIA Z PRZYRODY**

**dla klas IVa, IVb SP nr 10,**

**rok szkolny 2023/2024**

**Nauczyciel: ILONA ŚLEBODA**

## 1. Ogólne wymagania edukacyjne z przyrody na poszczególne oceny szkolne

### A) Uczeń otrzyma ocenę celującą, jeżeli:

- opanuje w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
- opanuje wiadomości i umiejętności ponadprogramowe,
- posługuje się bogatym słownictwem przyrodniczym,
- aktywnie uczestniczy w lekcji, uzyskuje maksymalne wyniki z prac pisemnych i odpowiedzi ustnych, odpowiada na dodatkowe pytania,
- potrafi wykorzystywać uzyskaną wiedzę na lekcjach innych przedmiotów oraz poza szkołą,
- trafnie analizuje i interpretuje oraz samodzielnie opracowuje i przedstawia informacje oraz dane pochodzące z różnych źródeł,
- trafnie analizuje zjawiska i procesy przyrodnicze,
- potrafi zaprojektować proste doświadczenie przyrodnicze i zinterpretować jego wyniki,
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy, trafnie dobierając liczne przykłady.

### B) Uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, jeżeli:

- opanuje w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
- poprawnie posługuje się słownictwem przyrodniczym,
- wykazuje szczególne zainteresowanie przyrodą,
- aktywnie uczestniczy w lekcji, z prac pisemnych uzyskuje co najmniej 91% punktów, udziela pełnych odpowiedzi na pytania podczas odpowiedzi ustnych,
- trafnie analizuje i interpretuje informacje i dane pochodzące z różnych źródeł,
- potrafi zinterpretować zjawiska przyrodnicze,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach.

### C) Uczeń otrzymuje ocenę dobrą, jeżeli:

- opanuje bardziej złożone wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej, które będą użyteczne w szkole i poza szkołą,
- udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania oraz posługuje się poprawną terminologią biologiczną,
- aktywnie uczestniczy w lekcji, z prac pisemnych uzyskuje 90-75% punktów,
- korzysta z wielu różnych źródeł informacji,
- poprawnie opisuje zjawiska przyrodnicze, wyciąga właściwe wnioski oraz trafnie dobiera przykłady,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych problemów, w przypadkach trudniejszych rozwiązuje problemy z pomocą nauczyciela.

### D) Uczeń otrzymuje ocenę dostateczną, jeżeli:

- opanuje najważniejsze, przystępne i niezbyt złożone wiadomości i umiejętności programowe, które będą użyteczne w szkole i poza szkołą,

- udziela odpowiedzi na proste pytania, posługując się zrozumiałym językiem i podstawową terminologią przyrodniczą,
- wykazuje zadowalającą aktywność na lekcji, z prac pisemnych uzyskuje 74-51% punktów,
- korzysta samodzielnie lub z pomocą nauczyciela z różnych źródeł informacji,
- zazwyczaj poprawnie opisuje zjawiska biologiczne, podaje nieliczne przykłady,
- rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności.

**E) Uczeń otrzymuje ocenę dopuszczającą, jeżeli:**

- opanuje wiadomości i umiejętności programowe w stopniu umożliwiającym kontynuowanie dalszego kształcenia,
- udziela odpowiedzi na pytania o niskim stopniu trudności, posługując się zrozumiałym językiem i elementarną terminologią przyrodniczą,
- wykazuje minimalną aktywność na lekcji, z prac pisemnych uzyskuje 50-36% punktów,
- korzysta pod kierunkiem nauczyciela z podstawowych źródeł informacji.

**F) Uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, jeżeli:**

- nie opanował w stopniu umożliwiającym dalsze kształcenie wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej,
- nie przyswaja wiedzy oraz jest niesystematyczny w wykonywaniu prac domowych,
- nie posługuje się elementarnymi pojęciami przyrodniczymi oraz nie próbuje rozwiązać zadań o minimalnym stopniu trudności,
- nie wykonuje instrukcji i nie podejmuje współpracy z nauczycielem,
- wykazuje bierną postawę na lekcji, z prac pisemnych otrzymuje poniżej 36% punktów

2. Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego oraz uzupełniania go w przypadku nieobecności.

3. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji dwa razy w ciągu półrocza-w przypadku 2h tygodniowo.

4. Prace klasowe dotyczące materiału z całego działu są zapowiadane/zapisywane w dzienniku elektronicznym ok. 1/ 1,5 tygodnia wcześniej, uczniowie znają zakres i kryteria wymagań.

5. Nauczyciel oddaje uczniom i omawia sprawdzone prace pisemne w ciągu 2 tygodni.

6. Na prośbę rodzica nauczyciel udostępnia sprawdzoną pracę ucznia. Prace są przechowywane przez nauczyciela do końca bieżącego roku szkolnego .

7. Prace klasowe lub testy są obowiązkowe. Jeżeli uczeń z przyczyn usprawiedliwionych nie mógł ich napisać z całą klasą, to powinien to uczynić w wyznaczonym przez nauczyciela terminie. Ocenę niedostateczną otrzymaną z pracy klasowej uczeń ma prawo poprawić w terminie uzgodnionym przez nauczyciela (w ciągu 2 tygodni od daty oddania pracy, termin zostaje ustalony dla wszystkich chętnych z danej klasy).

8. Sprawdziany 10-15 min.(kartkówki) są zapowiadane i obejmują materiał zrealizowany na maksymalnie trzech jednostkach lekcyjnych; kartkówki mogą być oddawane uczniowi.

9. Raz w półroczu uczeń może poprawić jedną ocenę inną niż ocena niedostateczna.

10. Procedura ustalania stopni semestralnego i końcowego:

Stopnie klasyfikacyjne semestralne i końcowe ustala nauczyciel przedmiotu, wyliczając średnią ważoną:

| ŚREDNIA WAŻONA | STOPIEŃ        |
|----------------|----------------|
| 1,0 - 1,59     | niedostateczny |
| 1,60 - 2,60    | dopuszczający  |
| 2,61 - 3,60    | dostateczny    |
| 3,61 - 4,50    | dobry          |
| 4,51 - 5,29    | bardzo dobry   |

| FORMA AKTYWNOŚCI UCZNIA   | WAGA |
|---|------|
| Praca klasowa (praca pisemna-1 godzina) obejmująca materiał z całego działu (wcześniej zapowiedziana) w formie: testu zamkniętego, testu otwartego lub łączącego obie formy aktywności, czy też wymagające udzielenia krótkich odpowiedzi na podane pytania | 4    |
| Kartkówka (krótki sprawdzian pisemny-15 min) obejmująca materiał maksymalnie z trzech ostatnich lekcji  | 3    |
| Konkursy zewnętrzne   | 5    |
| Odpowiedź ustna, która obejmuje trzy ostatnie tematy lekcyjne z aktualnie omawianego działu.  | 3    |
| Praca domowa  | 1    |
| Aktywność ucznia  | 2    |
| Praca w grupach   | 1    |
| Referat   | 1    |
| Posiadanie na bieżąco prowadzonego zeszytu przedmiotowego   | 1    |

**11. Nauczyciel uwzględniania opinie/orzeczenia z PORADNI PEDAGOGICZNO-PSYCHOLOGICZNEJ -nauczyciel stosuje się do zaleceń wskazanych przez Poradnie Pedagogiczno-Psychologiczne.**

**Dostosowania dla uczniów, u których stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, posiadających opinię poradni psychologiczno - pedagogicznej lub orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego**

1) Rodzaje dysfunkcji:

Dysleksja i dysgrafia:

Uczeń jest oceniany z uwzględnieniem, iż występują u niego następujące problemy w procesie nauczania-uczenia się:

- trudności z zapamiętywaniem nazw biologicznych,
- trudności ze zrozumieniem dłuższego tekstu,
- utrudnione czytanie tekstów źródłowych, szczególnie napisanych nietypową czcionką,
- problemy z analizowaniem i czytaniem rysunków i wykresów,
- nieumiejętność pisania samodzielnie zwięzłych notatek.

Dostosowania:

- wynikać będą z opinii Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w zakresie form sprawdzania wiedzy bez oceny czytelności i estetyki prac, ale ich poprawności merytorycznej.,
- uczniowie mogą mieć wydłużony czas prac pisemnych zgodnie z zaleceniami ,
- sprawdzanie, czy polecenia zostały przez ucznia zrozumiane.

### **Sprawność intelektualna niższa niż przeciętna**

Dostosowanie ułatwiające opanowanie materiału:

- dzielenie materiału na części,
- pozostawienie więcej czasu na jego utrwalenie,
- podawanie poleceń w prostszej formie ustnej lub pisemnej,
- konkretyzowanie treści (przykłady),
- odrębne instruowanie ucznia,
- udzielanie dodatkowych wyjaśnień i mobilizowanie do wysiłku.

### **Zaburzenia słuchowo - językowe:**

Dostosowanie:

- aktywizowanie ucznia do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań,
- podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, umowne gesty, mimiką twarzy,
- zadawanie pytania, by zmobilizować go do lepszej koncentracji uwagi i ułatwić mu lepsze zrozumienie tematu,
- przy ocenie prac pisemnych ucznia nie należy uwzględniać błędów wynikających z niedostłuchu,
- docenianie własnej aktywności i wkładu pracy ucznia, a także jego stosunku do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność),
- nieuwzględnianie błędów ucznia dotyczących wymowy, akcentu,
- tworzenie dobrych warunków akustycznych.

### **Zaburzenia funkcji wzrokowo - przestrzennych**

Dostosowanie

- udostępnienie materiałów drukowanych powiększoną czcionką,
- wyróżnienie ważnych treści za pomocą markera,
- ograniczenie ilości materiałów do czytania,
- zapewnienie czasu na wypoczynek oczu i wydłużenie czasu przeznaczonego na pracę z tekstem,
- umożliwienie pracy z użyciem sprzętu wspomagającego widzenie np. laptop, lupa,
- zapewnienie odpowiedniego oświetlenia w miejscu pracy,
- przewaga odpowiedzi ustnych nad pisemnymi.

### **Niepełnosprawność ruchowa, w tym afazja**

Dostosowanie:

- dostosowanie tempa pracy do możliwości ucznia,
- nie wywoływać do tablicy, jeśli ma trudności z poruszaniem się,
- udostępnianie dodatkowych materiałów, notatek i ksero,
- umiejscowienie ucznia w klasie w ławce zapewniającej komfort i łatwe dojście do niego,

- ocenianie treści wypowiedzi pisemnej, a nie estetykę pisma,

**przy afazji dodatkowo:**

- tworzenie spokojnej atmosfery w trakcie wypowiedzi ustnych,

- wydłużenie czasu odpowiedzi ustnej, c. uwzględnienie problemów z wymową i artykulacją w czasie - wypowiedzi,

- umożliwienie uzupełnienia wypowiedzi ustnej zapisem.

2) Przy innych rodzajach dysfunkcji ocenianie następuje zgodnie ze wskazaniami poradni.